

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista covid-19-epidemian leviämisen rajoittamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja rahoitusalan yrityksiä koskevista yhteisölaeista covid-19-epidemian leviämisen rajoittamiseksi. Tarkoituksena on jatkaa epidemian johdosta keväällä 2020 säädetyn määräaikaisen lain eräiden säännösten voimassaoloa siten, että pörssi- ja First North -listayhtiöt voivat järjestää yhtiökokouksen kokonaan etäosallistumiseen perustuen kesäkuun 2021 loppuun asti ja osuuskunnat, yhdistykset ja eräät rahoitusalan yritykset voivat sallia etäosallistumisen ja asiamiehen käytön kesäkuun 2021 loppuun mennessä järjestetyssä laissa tarkoitettussa kokouksessa. Lakiin ei ehdoteta mahdollisuutta poiketa kokousten pitämisen määräajoista.

Näiden yhteisöjen päätöksenteon häiriöttömyyden turvaaminen myös syksyllä 2020 ja keväällä 2021 on yhteisöjen, niiden osakkaiden, jäsenten, sidosryhmien ja koko yhteiskunnan edun mukaista. Ehdotuksen perusteella yhteisöjen hallituksilla olisi myös syksyllä 2020 ja keväällä 2021 riittävästi keinoja järjestää kokoukset yhteisöjen tarpeiden, resurssien ja terveydensuojeluväestöjen mukaisesti.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.10.2020 ja olemaan voimassa 30.6.2021 saakka.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	4
2.1 Yhteisöainsäädäntö, yhtiöjärjestys- ja sääntökäytännöt ja kokouskäytännöt.....	4
2.2 Nykytilan arviointi	5
3 Tavoitteet	6
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	6
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	6
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	9
5 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot.....	9
6 Lausuntopalaute.....	9
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	9
8 Voimaantulo	10
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	10
LAKIEHDOTUS	12
Laki väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista covid-19-epidemian leviämisen rajoittamiseksi	12

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Voimassa oleva laki väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi (290/2020, voimassa oleva väliaikainen laki) säädettiin kevään 2020 yhtiökousten ja yhteisöjen osakkaiden ja jäsenten muiden kokousten järjestämisen helpottamiseksi siten, että samalla otetaan huomioon osakkaiden ja jäsenten yhteisöainsäädäntöön perustuvat oikeudet perustuslain omaisuudensuojan noudattamiseksi riittävällä tavalla.

Hallituksen esityksen laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi (voimassa olevaa väliaikaisesta lakia koskeva hallituksen esitys, HE 45/2020 vp) perusteluiden (jakso 9 Voimaantulo) mukaan laissa säädettyjen osallistumiskeinojen voimassaoloa voidaan tarvittaessa jatkaa lakia muuttamalla, kun koronaviruksen leviämisen estämiseksi tarvittavien muiden keinojen voimassaolon mahdollisesta jatkamisesta saadaan riittävät tiedot. Lakiehdotusta koskevassa lausunnossaan eduskunnan lakivaliokunta edellytti, että poikkeusten jatkamistarpeen arviointi epidemiatilanteen valossa tehdään riittävän ajoissa, jotta tilanne poikkeusten jatkon osalta on selkeä yhdistysten kannalta (LaVL 2/2020, s. 4).

Väliaikaisen lain voimassaoloajan päättymisen lähestyessä on ilmennyt tarve jatkaa laissa säädettyjen asiamiehen käyttämisen ja etäosallistumisen helpotusten käyttämiseen myös syksyn 2020 ja kevään 2021 kokouksissa sekä pörssiyhtiöissä pelkästään etäosallistumiseen perustuvien yhtiökokousten pitomahdollisuuden jatkamiseen kevätkauden 2021 loppuun asti.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä. Valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat osallistuneet valmisteluun oman toimialansa lainsäädännön osalta.

Oikeusministeriö on selvittänyt yhteisöjen kokouskäytäntöjä maalisi–elokuussa 2020. Selvityksen perusteella väliaikaisen lain mahdollistamat kokousjärjestelyt ovat olleet toimivia eikä tiedossa ole väliaikaisesta lainsäädännöstä aiheutuneita ongelmia osakkeenomistajien ja jäsenten kokousohallistumisen suhteen (Oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 2020:17 - <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-894-3>).

Esityksen kiireellisyyden vuoksi on tarpeen poiketa kuulemista säädösvalmistelussa koskevista ohjeista eikä esityksestä ole järjestetty tavanomaista kuulemiskierrosta. Ehdotuksen kommentointimahdollisuus varattiin 20-26.8.2020 seuraaville: Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, Perussuomalaiset, Kansallinen Kokoomus, Suomen Keskusta, Vihreä liitto, Vasemmistoliitto, Suomen ruotsalainen kansanpuolue, Suomen Kristillisdemokraatit, Liike Nyt, Akava, Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi, Arvopaperimarkkinayhdistys, Directors Institute Finland, Elinkeinoelämän Keskusliitto, Eläkesäätiöyhdistys, Työeläkevakuuttajat TELA ry, Euroclear Finland, Finanssiala, Finanssivalvonta, Nasdaq Helsinki, Inderes, Isännöintiliitto, Kansalaisareena, Kuntaliitto, MTK ry, Naisjärjestöjen Keskusliitto, OP Ryhmä, Osakesäästäjien Keskusliitto, Patentti- ja rekisterihallitus, Pellervo, POP-Pankki, Pörssisäätiö, sosiaali- ja terveysministeriö, SOSTE, SAK, Tradeka, Asianajajaliitto, Kiinteistöliitto, Olympiakomitea, SOK, S-Ryhmä, Sydänliitto, Suomen Tilintarkastajat, Suomen Yrittäjät, Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta,

Taloushallintoliitto, STTK, työ- ja elinkeinoministeriö, Vakuutuskauppa ry, valtiovarainministeriö, Verohallinto, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausyksikkö, Heikki Halila ja Lauri Tarasti.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Yhteisölainsäädäntö, yhtiöjärjestys- ja sääntökäytännöt ja kokouskäytännöt

Yhteisölainsäädännön sekä yhtiöjärjestys-, sääntö- ja kokouskäytännön osalta nykytila on kuvattu kattavasti voimassa olevaa väliaikaista lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 45/2020 vp) jaksossa 2 Nykytila ja sen arviointi sekä eduskunnan lakivaliokunnan lausunnossa LaVL 2/2020 vp ja talousvaliokunnan mietinnössä TaVM 8/2020 vp.

Käytännössä osakeyhtiöllä, osuuskunnalla, yhdistyksellä ja muulla väliaikaisen lain 6 §:ssä tarkoitettulla yhteisöllä on yleensä osakkeenomistajien tai jäsenten varsinainen kokous maaliskuu-kesäkuussa. Covid-19-epidemia vaikutti terveysoloihin niin, että kevätkokouksia jouduttiin siirtämään, peruuttamaan ja yhdistämään syyskokouksiin ja lisäksi kokousjärjestelyissä oli tarpeen ottaa huomioon kokoontumisrajoitukset ja osallistujien terveyden suojelemiseksi oli muutenkin tarpeen sallia aiempaa laajemmin asiamiehen käyttäminen ja etäosallistuminen ja pörssiyhtiöissä tietyin edellytyksin yhtiökokouksen järjestäminen etäosallistumiseen perustuen.

Kevät- ja syyskokousten yhdistämisen lainmukaisuus riippuu kokonaisarviointista, joka on tehtävä yhteisökohtaisesti. Siirtojen mahdollisuuteen vaikuttaa yhteisön hallituksen huolellisuusvelvoitteensa mukaisesti tekemä kokonaisarviointi muun muassa siitä, mitä yhteisön yhtiöjärjestys tai säännöt mahdollistavat, minkälaisia asioita on päätettävänä, mitkä ovat terveydensuojelliset tarpeet yhteisön osakkeenomistaja- tai jäsenkunta huomioon ottaen, sekä arviointiin siitä, että siirrosta ei aiheudu vahinkoa yhteisölle eikä sen osakkeenomistajille tai jäsenille (ks. LaVL 2/2020 vp, s. 4).

Yhteisöjen kevään ja kesän kokouskäytännöistä laaditun selvityksen perusteella pörssi- ja FN-yhtiöiden ja First North –listan (FN-lista) yhtiöiden yhtiökokoukset pidettiin osakeyhtiölain (624/2006, OYL) ja väliaikaisen lain perusteella on 156:sta suomalaisesta pörssi- ja FN-yhtiöstä, 9 yhtiötä oli päättänyt hyödyntämään väliaikaisen lain mahdollisuutta pitää yhtiökokouksensa 30.6. jälkeen. Näistä yhtiöistä 25 järjesti kokouksensa hyödyntäen väliaikaisen lain mukaisia menettelyjä ja 104 yhtiötä järjesti kokouksensa keväällä ja kesällä osakeyhtiölakia soveltaen, mutta pyrkien minimoimaan fyysisen osallistumisen (keskitetty asiamiespalvelu, kokouksen striimaus, ennakoöänestys ja –kyselyoikeus ja muita vastaavia järjestelyitä – Oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 2020:17, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-894-3>). Selvityksen perusteella kokousjärjestelyissä ei ole ollut olennaisia ongelmia yhtiöiden eikä osakkeenomistajien kannalta. Poikkeusolot vaikuttivat olennaisesti enemmän yhtiökokoukseen osallistuvien osakkeenomistajien lukumäärään kuin osallistuvien osakkeiden yhteenlaskettuun lukumäärään. Osassa erityisesti suurista pörssi- ja FN-yhtiöistä poikkeusjärjestelyt lisäsivät merkittävästi kokoukseen osallistuvien osakkeiden osuutta verrattuna vuoden 2019 yhtiökokoukseen.

Suomen Kiinteistöliiton ja Suomen Isännöintiliiton kyselyiden ja arvioiden mukaan asunto-osakeyhtiöiden kevään 2020 varsinaisista yhtiökokouksista huomattava osa varsinkin suurempien taloyhtiöiden kokouksista on edelleen pitämättä. Yleisimmät lykkäyksen syyt ovat olleet kiireellisten asioiden puuttuminen ja taloyhtiön hallituksen hankalana pidetty etäosallistumisen järjestäminen. Joissakin taloyhtiöissä hallitus ei ole suostunut etäosallistumismahdollisuuden järjestämiseen osakkaiden pyynnöistä huolimatta. Asunto-osakeyhtiölain säännökset etäosallis-

tumisesta vastaavat säännöksiä, joita sovelletaan muihin kuin noteerattuihin osakeyhtiöihin, joiden osalta ei ole tiedossa vastaavia ongelmia. On mahdollista, että kieltäytymiseen voivat vaikuttaa yhtiön sisäiset ennestään jännitteiset välit.

Pellervo-seuralta saadun selvityksen mukaan ainakin isoimmat osuuskunnat ovat pitäneet kokouksensa kevään ja kesän aikana eikä epidemia ole juurikaan vaikuttanut kokousjärjestelyihin. Pienemmistä osuuskunnista ei ollut selvityksessä tietoja, eikä ole tietoa siitä, että ovatko ne mahdollisesti lykänneet kokouksiaan. OP-ryhmältä saadun selvityksen mukaan valtaosa osuuspankeista lykkäsi kokoustaan keväällä ja heinä-syyskuussa kokouksen pitää 60 pankkia. Etäosallistumismahdollisuutta on käytetty edustajiston kokouksissa, mutta ei teknisten ratkaisujen puuttuessa käytetty osuuskunnan kokouksissa sopivien teknisten ratkaisujen puuttumisen vuoksi. Osuuskuntien osalta ei ole tiedossa etäosallistumismahdollisuuden kieltämisistä.

Oikeusministeriön yhdistyksille ja järjestöille teettämään kyselyyn (93 vastaajaa) vastanneista ¾:n mukaan kevätkokousta oli lykätty. Kesäkuun alussa toteutetun kyselyn mukaan moni oli kuitenkin pitämässä kevätkokouksensa kesäkuun loppuun mennessä tai yhdistänyt kevätkokouksen syyskokoukseen. Vastanneiden yhdistyksissä oltiin pääsääntöisesti tyytyväisiä etäosallistumismahdollisuuksien laajentamiseen yhdistysten kokouksissa ja etäkokousten nähtiin sujuneen hyvin. Yhdistysten ja järjestöjen osalta ei ole tiedossa etäosallistumismahdollisuuden kieltämisistä.

Säästöpankkiliitosta saadun selvityksen mukaan säästöpankkien etäkokoukset ovat sujuneet hyvin, vain 6 pankkia oli lykännyt kevätkokoustaan. Säästöpankkien toiveena on, että väliaikaisen lain voimassaoloa jatketaan, jotta syyskokoukset saadaan järjestettyä.

Laki hypoteekkiyhdistyksestä vastaa etäosallistumisen osalta säästöpankkilaista ja ennakoilmoittautumisen osalta yhdistyslaista HE 45/2020 vp esitettyä. Hypoteekkiyhdistyksen kevätkokous 2019 pidettiin ennen kokoontumisrajoituksia.

2.2 Nykytilan arviointi

Covid-19-epidemian kehitystä ja vaikutusta yhteisöjen kokousten järjestämiseen syksyllä 2020 on vaikea ennakoida, mutta kevään 2020 kaltaisiin terveystiloihin on tarpeen varautua myös syksyn 2020 ja kesän 2021 välillä järjestettävien kokousten osalta ajoissa, ottaen huomioon myös kokouskutsuajat ja muut kokouksen järjestämiseen liittyvät tarpeet, jotta yhteisöjen päätöksenteon häiriöttömyys voidaan turvata terveystilojen mahdollisesti heikentyessä. Yhteisöjen, niiden osakkeenomistajien ja jäsenten kannalta on myös tarpeen saada riittävän ajoissa tieto poikkeusjärjestelyiden mahdollisuudesta. Niin sanottu kahden vuosikokouksen malli on yleinen varsinkin osuuskunnissa, yhdistyksissä ja voimassa olevan väliaikaisen lain 6 §:ssä tarkoitetuissa rahoitusalan yrityksissä. Nämä yhteisöt joutuvat järjestämään myös loka-joulukuussa 2020 kokouksia, joiden järjestämistä syyskuun loppuun voimassa olevat väliaikaisen lain poikkeusmahdollisuudet helpottaisivat.

Väliaikaisen lain ja yhteisölainsäädännön soveltamisesta kevään ja kesän kokouksissa saadun selvityksen perusteella poikkeusjärjestelyt eivät käytännössä heikentäneet osakkaiden ja jäsenten oikeuksia. Käytännössä osassa yhteisöistä kokousosallistuminen ja kokousaktiivisuus on jopa lisääntynyt verrattuna vuoteen 2019 verrattuna. Covid-19-epidemia onkin edistänyt verkon käyttöä niihin yhteisöjen kuin niiden osakkeenomistajien ja jäsenten keskuudessa yhteisölliseen päätöksentekoon osallistumisessa.

Käytännössä varsinkin osakkeenomistaja- ja jäsenmäärältään suurissa yhteisöissä kokouksen valmistelu- ja järjestäminen edellyttää usein hyvin pitkäjänteistä suunnittelua ja valmistelua ja

myös kokouskutsuajat voivat olla kuukausien mittaisia. Sama koskee tytäryhteisöjen tai jäsenyhteisöjen lukumäärässä mitattuna suuria konserneja, muita yritysryhmiä ja järjestöjä. Näistä syistä on tarpeen pidentää yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen, yhdistyksen kokouksen ja vastaavien kokousten järjestämistä ja kokoukseen osallistumista helpottavan voimassa olevan väliaikaisen lain poikkeussääntelyn voimassaoloa niin, että sekä syksyn 2020 kokoukset että kevään 2021 kokousten järjestämisessä voidaan hyödyntää etaosallistumiseen ja asiamiehen käyttämiseen liittyviä helpotuksia, joiden soveltamiskäytännössä ei ole havaittu merkittäviä puutteita eikä ongelmia.

Suuria pörssiyhtiöitä edustavan listayhtiöiden neuvottelukunnan taholta on toivottu pörssiyhtiön yhtiökokouksen järjestämistä ja kokoukseen osallistumista helpottavien väliaikaisen lain poikkeusmahdollisuuksien voimassa olon jatkamista kevään 2021 yhtiökokouksen päättymiseen asti. Oikeusministeriön yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020 –työryhmän jäsenten ja asiantuntijoiden arvion mukaan huomattava osa kokouksista on pitämättä ja on tarpeen jatkaa etaosallistumista ja asiamiehen käyttämistä koskevien poikkeusten soveltamisaikaa.

Toisaalta ei ole perusteita kevään 2020 varsinaisten yhtiökokousten, osuuskunnan kokousten, yhdistyksen kokousten ja väliaikaisen lain 6 §:ssä tarkoitettujen kokousten pitämisen määräajan jatkamiseen syyskuun 2020 jälkeen. Kevätkokouksen pidemmälle menevän lykkäämisen tai kevä- ja syyskokousten yhdistämisen lainmukaisuus riippuu kunkin yhteisön kohdalla sen hallituksen tekemästä kokonaisarviointista (ks. 2.1 kohta).

Väliaikaisen lain soveltamisajan jatkaminen mahdollistaa myös etaosallistumista ja asiamiehen käyttöä helpottavan pysyvän lainsäädännön valmistelua.

3 Tavoitteet

Koronaviruksen leviämisen hidastamiseksi ja kokousten järjestämiseksi luotettavalla ja ennakoitavalla tavalla on edelleen tarpeellista sallia osakeyhtiöille, osuuskunnille ja yhdistyksille niiden osakkeenomistajien ja jäsenten kokousten järjestäminen terveydensuojeluvaatimukset sekä yhteisön tarpeet ja sen osakkeenomistajien ja jäsenten oikeudet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisella tavalla. Osuuspankin edustajiston ja osuuskunnan kokouksen, säästöpankin isäntien kokouksen, vakuutusyhdistyksen yhdistyskokouksen ja vakuutuskassan kassankokouksen ajankohdan ja osallistumistapojen osalta on tarpeen sallia pääosin vastaavat poikkeukset.

Lisäksi on tarpeen varmistaa erityisesti suurempien pörssiyhtiöiden syksyn 2020 ja kevään 2021 yhtiökokousten järjestäminen niiden kokousosallistumiskäytäntö huomioon ottaen riittävän luotettavalla ja ennakoitavalla tavalla sallimalla sellaiset valtuutus- ja etaosallistumisjärjestelyt, joilla kokous voidaan järjestää joko niin, että osakkeenomistajat eivät lainkaan osallistu fyysiseen kokoukseen tai kokoukseen osallistuu niin rajattu määrä osakkeenomistajien asiamiehiä, että terveydensuojeluvaatimuksia voidaan noudattaa kokousjärjestelyissä.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Yleistä

Osakeyhtiöiden, osuuskuntien, yhdistysten ja muiden yhteisöjen erilaisuuden ja erilaisten tarpeiden vuoksi ehdotetaan kunkin yhteisömuodon osalta voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti erilaisia keinoja osakkeenomistajien ja jäsenten kokousten järjestämiseen terveyden-

suojelutarpeiden mukaisesti, jotta kokousjärjestelyissä ei tarvitse tarpeettomasti poiketa aiemmin ja kevään ja kesän 2020 poikkeusoloissa toimiviksi havaituista järjestelyistä ja yhteisölle uusien keinojen käyttäminen vaikuttaisi mahdollisimman vähän osakkeenomistajien ja jäsenten oikeuksiin sekä yhteisön sisäisiin suhteisiin.

Voimassa olevasta väliaikaisesta laista poiketen ei ehdoteta mahdollisuutta lakiin, yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuvan kokouksen lykkäämiseen.

Pörssiyhtiöt ja FN-yhtiöt

OYL 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 8 §:n 1 momentista poiketen ehdotetaan voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti, että viimeistään 30.6.2021 pidettävä pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuksiaan fyysisessä yhtiökokouksessa ainoastaan nimeämänsä asiamiehen välityksellä. Voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti asiamiehen käytön helpottamiseksi yhtiön hallituksen on nimettävä osakkeenomistajien käytettäväksi asiamies, joka ei kuulu OYL 1 luvun 11 ja 12 §:n mukaiseen yhtiön lähipiiriin.

OYL 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 16 §:n 2 momentista poiketen ehdotetaan voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti, että viimeistään 30.6.2021 pidettävä pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakas voi käyttää oikeuttaan fyysisessä yhtiökokouksessa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä ainoastaan 6 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla postin, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Kumpaakin keinoa käytettäessä järjestettäisiin OYL:ssa tarkoitettu fyysinen yhtiökokous, koska OYL:ssa ja muussa lainsäädännössä on useita säännöksiä, joiden soveltaminen on sidottu yhtiökokouksen pitoajankohtaan.

Lisäksi ehdotetaan osakkeenomistajan äänioikeuden käytön turvaamiseksi voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavia säännöksiä osakkeenomistajan äänestysvaihtoehdoista, kyselyoikeudesta ja ehdotusten teko-oikeudesta ennen pörssiyhtiön yhtiökokousta ja kysymysten ja ehdotusten saattamisesta muiden osakkeenomistajien tietoon sekä osakkeenomistajien päätösehdotusten ottamisesta mukaan äänestykseen. Valtuutus- ja etäosallistumismenettely on oltava sellainen, että kaikkia äänestykseen otettavia päätösehdotuksia voi kannattaa tai vastustaa. Lisäksi ehdotetaan voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaten, että voitonjaon osalta vaihtoehtona on myös OYL:n mukainen vähimmäisosinko, jos hallitus ehdottaa sitä pienempää määrää.

Osuuskunnat

Osuuskuntalain 5 luvun 9 §:n 1 momentista ja säännöistä poiketen ehdotetaan voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti, että asiamies voi aina edustaa kolmea jäsentä 30.6.2021 mennessä pidettävässä osuuskunnan kokouksessa. Säännöissä tai hallituksen päätöksellä voidaan sallia useamman jäsenen edustaminen. Lisäksi on edelleen tarpeen tilapäisesti sallia myös se, että edustajistonkin jäsen voi antaa valtakirjan. Valtakirjojen keräämiseen liittyvien ongelmien välttämiseksi yhden asiamiehen edustamien jäsenten yhteenlaskettu äänimäärä on rajoitettava 10%:iin tällaisessa kokouksessa edustettujen jäsenten äänimäärästä, jollei säännöissä sallita suurempaa ääniosuutta. Etäosallistumisen osalta ehdotetaan, että 30.6.2021 asti hallitus voi sallia etäosallistumisen myös sellaisessa osuuskunnan tai edustajiston kokouksessa, jonka osalta etäosallistuminen on kielletty säännöissä. Hallitus voi myös päättää valtuutuksen sallimiseksi tai etäosallistumisen järjestämiseksi tarpeellisesta ennakkoilmoittautumisesta kesäkuun 2021 loppuun mennessä järjestettävään kokoukseen.

Yhdistykset

Yhdistyslain 21 §:sta ja 25 §:n 1 momentista ja mahdollisista yhdistyksen sääntömääräyksistä poiketen ehdotetaan voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti, että hallitus voi päättää, että asiamies voi edustaa yhtä tai useampaa jäsentä ja valtuutettu voi edustaa yhtä tai useampaa valtuutettua 30.6.2021 mennessä pidettävässä yhdistyksen ja valtuutettujen kokouksessa. Hallitus voi joko sallia valtuutetun käytön tai olla sitä sallimatta. Näin ollen hallitus voi käytännössä myös asettaa sellaisia perusteltuja edellytyksiä, jotka ovat yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisia. Yhdistyksen tarkoitukseen ja toimintaan perustuen esimerkiksi puolueyhdistyksen hallitus voi edellyttää, että puoluekokouksessa asiamiehen on oltava puolueen perusjärjestön jäsen (ks. LaVL 2/2020 vp, s. 5). Valtakirjojen keräämiseen liittyvien ongelmien välttämiseksi yhden asiamiehen edustamien jäsenten yhteenlaskettu äänimäärä on rajoitettava 10%:iin kokouksessa edustettujen jäsenten äänimäärästä, jollei säännöissä sallita suurempaa ääniosuutta.

Yhdistyslain 17 §:n 2 momentin ensimmäisestä virkkeestä poiketen ehdotetaan voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti, että yhdistyksen hallitus voi sallia mainitussa lainkohdassa tarkoitettua etäosallistumisen viimeistään 30.6.2021 pidettävässä yhdistyksen kokouksessa, vaikka tällaista järjestelyä ei ole sallittu säännöissä eikä yhdistys ole hyväksynyt tätä varten laissa tarkoitettua äänestys- ja vaalijärjestystä. Jos jäsenellä ei ole valmiuksia etäosallistumisvälineen käyttämiseen, voi käytännössä esiintyä tilanteita, joissa hänellä on tekninen "digiavustaja" kokouksessa, vaikka yhdistyslaki ei sitä nimenomaan sallikaan, koska rajoituksen noudattamista ei käytännössä voi valvoa etäosallistumisessa. Osallistumistapojen valinnassa ja kokousten käytännön toteuttamisessa on syytä huomioida, että etäosallistumisessa ei välttämättä voida todeta varmasti, ketkä kaikki kokoukseen tosiasiaa osallistuvat jäsenten ja mahdollisten asiamiesten lisäksi. On tärkeätä, että yhdistyksen hallitus antaa riittävät menettelyohjeet etäosallistumisen osalta äänestykset mukaan lukien. Yhdistyksen johdon huolellisuusvelvoitteen mukaista on valita ja valmistella etäosallistumiskeinot niin, että jäsenillä on riittävä mahdollisuus osallistua yhdistyksen kokouksen päätöksentekoon. Mallia voidaan ottaa esimerkiksi äänestys- ja vaalijärjestyskäytännöistä. Sama koskee etäosallistumista valtuutettujen kokoukseen. Varsinaista yhdistyslain 30 §:ssä tarkoitettua äänestys- ja vaalijärjestystä ei voida hallituksen toimesta hyväksyä (ks. LaVL 2/2020 vp, s. 6).

Muu yhteisölaainsäädäntö

Mitä edellä on esitetty osuuskuntien osalta, soveltuu osuuspankkeihin ja muihin osuuskuntamuotoisiin luottolaitoksiin voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti. Säästöpankkilainsäädäntöön tehdään isäntien kokousta koskevat poikkeukset osuuskunnan kokousta vastaavasti. Säästöpankin isäntä voisi kuitenkin käyttää asiamiehenä vain toista isäntää.

Mitä edellä on sanottu yleisesti ja erityisesti yhdistyksistä, soveltuu voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti pääosin myös vakuutusyhdistyksiin, vakuutuskassoihin ja työttömyyskassoihin. Voimassa olevan vakuutusyhteisölaainsäädännön asiamiehen äänioikeuden määrällisiin rajoituksiin ei kuitenkaan ehdoteta poikkeuksia. Sen sijaan vakuutuskassan edustajiston jäsenelle on tarpeen sallia voimassa olevaa väliaikaista lakia vastaavasti asiamiehen käyttäminen sekä mahdollisuus järjestää vakuutuskassan edustajiston kokous tarkoituksenmukaisella tavalla postin, teknisen tietoliikenneyhteyden tai samanaikaiseen kokoukseen osallistuvien jakamisen avulla eri tiloihin tai näiden yhdistelmien avulla. Hypoteekkiyhdistysten osalta tarvitaan etäosallistumisen osalta vastaavaa poikkeusta kuin säästöpankkien osalta ja ennakoilmoittautumisen osalta vastaavaa poikkeusta kuin yhdistysten osalta.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Esityksellä pyritään voimassa olevaa väliaikaista lakia koskevan hallituksen esityksen 6.2 kohdassa mainittujen koronaviruspandemian haittojen estämiseen ja rajoittamiseen siten, että osakeyhtiöiden, osuuskuntien ja yhdistysten osakkeenomistajien ja jäsenten kokoukset myös syksyllä 2020 ja keväällä 2021 voidaan järjestää kullekin yhteisöllä sopivalla tavalla kokonaan tai pääosin etäkokouksina, joissa otetaan huomioon epidemiaan liittyvät terveydensuojeluvaihtumukset. Kevään ja kesän 2020 kokouksista saadun selvityksen perusteella ehdotus ei vaikuta merkittävästi osakkeenomistajien ja jäsenten oikeuksiin, osakkeiden ja osuuksien arvoon eikä yhtäältä osakkeenomistajien tai jäsenten välisiin suhteisiin eikä näiden ja yhteisön hallituksen välisiin suhteisiin.

Epidemian aikana ehdotus ja voimassa olevan yhteisölainsäädännön jo sallimat menettelyt ovat merkittävästi lisänneet erilaisten sähköisten etäosallistumispalveluiden ja yhteisöjen verkko- viestinnän kehittämistä ja käyttöä.

Ehdotus ei vaikuta yhteisöjen hallitusten päätöksentekoon, joka voidaan nykyisinkin järjestää kokonaan etäyhteyksiin perustuen ilman perinteistä fyysistä kokousta.

Poikkeusolojen kokouskäytännön perusteella etäosallistumisen ja asiamiehen käytön helpottaminen lisäävät jäsenten ja näiden vaaleilla valittujen edustajien osallistumismahdollisuuksia osuuskunnissa, yhdistyksissä ja rahoitus- ja vakuutusalan erityisissä yhteisömuodoissa. Kevään ja kesän 2020 kokouskäytännöistä saadun selvityksen perusteella esityksen vaikutukset vastaavat voimassa olevaa väliaikaista lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 45/2020 vp) jaksossa 6.2 Pääasialliset vaikutukset esitettyä.

5 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Muiden pohjoismaiden poikkeussäntely yhtiökokousten ja vastaavien kokousten helpottamiseksi on esitelty voimassa olevaa väliaikaista lakia koskevan hallituksen esityksen perusteluiden 3 kohdassa. Ruotsin poikkeussäntely on voimassa vuoden 2020 loppuun asti, Tanskan 2020 loppuun asti, Norjan marraskuuhun 2020 asti ja Saksan vuoden 2020 loppuun asti.

6 Lausuntopalaute

Kaikki ehdotusta kommentoineet pitivät sitä tarpeellisena ja kannattivat sen kiireellistä käsitteilyä. Osalla oli ehdotuksen yksityiskohtiin liittyviä kommentteja.

7 Säännöskohtaiset perustelut

1 §. Soveltamisala. Ehdotetun lain soveltamisala poikkeaa voimassa olevasta väliaikaisesta laista siten, että osakeyhtiöiden osalta soveltamisalaan kuuluvat vain pörssiyhtiöt ja First North –listayhtiöt, koska ehdotus ei sisällä voimassa olevan väliaikaisen lain 2 §:n 1 momentin ja 7 §:n mukaisia mahdollisuuksia lykätä varsinaisen yhtiökokouksen pitämistä, tilinpäätöksen laatimista ja tilintarkastusta. Samasta syystä asunto-osakeyhtiöt ehdotetaan rajattavaksi ehdotuksen ulkopuolelle.

Ehdotettuja poikkeussäännöksiä sovelletaan pörssiyhtiön ja FN-listayhtiön yhtiökokoukseen, osuuskunnan kokoukseen tai jäsenten kokoukseen tai muuhun tässä tarkoitettuun kokoukseen, joka pidetään viimeistään 30.6.2021. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kokouskutsu on toimitettava ja kokous on aloitettava määräajan päättymiseen mennessä. Säännös koskee vastaa-

vasti myös jatkokokousta. Lakia ei sovelleta sellaisen kokouksen jatkamiseen tai jatkokokoukseen määräajan jälkeen, jota varten on toimitettava uusi kokouskutsu voimassa olevan lain mukaan. Esimerkiksi osakeyhtiölain mukaan yli neljän viikon kuluttua pidettävään jatkokokoukseen on toimitettava uusi kokouskutsu (osakeyhtiölain 5 luvun 24 §).

2 §. Osakeyhtiölaki. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi voimassa olevan väliaikaisen lain 2 §:n 2 – 7 momenttia vastaavasti voimassa olevaa osakeyhtiölakia täydentävistä pörssiyhtiöiden tarvitsemista keinoista, joilla yhtiökokous voidaan järjestää käytännössä kokonaan ilman osakkeenomistajien osallistumista paikan päällä. Kumpaakin keinoa tai niiden yhdistelmää käytettäessä järjestettäisiin osakeyhtiölaissa tarkoitettu yhtiökokous, koska osakeyhtiölaissa ja muussa lainsäädännössä on useita säännöksiä, joiden soveltaminen on sidottu yhtiökokouksen pitoajankohtaan. Poikkeussäännöksiä sovelletaan yhtiökokoukseen, joka pidetään viimeistään kesäkuun 2021 kuluessa. Perustelut ovat muilta osin samat kuin voimassa olevaa väliaikaista lakia koskevan hallituksen esityksen (45/2020 vp) 2 §:n 2 – 7 momentin säännöskohtaisissa perusteluissa.

3 – 5 §. Osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja muusta yhteisölaainsäädännöstä ehdotettavien poikkeusten perustelut on esitetty edellä tässä esityksessä ja voimassa olevaa väliaikaista lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 45/2020 vp) säännöskohtaisissa perusteluissa. Ehdotuksen yhdistyksiä koskeva 4 §:n 3 momentti poikkeaa voimassa olevasta väliaikaisesta laista siten, että osallistumisen edellytyksenä mahdollisesti olevan ennakoilmoittautumisen aikaisin ajankohta voi aiemman viikon sijaan olla kaksi viikkoa ennen kokousta. Ehdotuksen tarkoituksena on helpottaa erityisesti suurimpien yhdistysten ja järjestöjen kokouksia, joita on käytännössä järjestetty muun muassa hajautetusti eri kokouspaikoissa tietoliikenneyhteyksiä hyödyntäen. Toisaalta kokouskutsuajan laskeminen viimeisestä ilmoittautumispäivästä voimassaolevaa lakia vastaavasti on edelleen tarpeen sen varmistamiseksi, että yhdistyksen jäsenillä on aina riittävästi aikaa kokoukseen ilmoittautumiseksi ja valmistautumiseksi. Hypoteekkiyhdistyksiä koskeva poikkeus vastaa etaosallistumisen osalta säästöpankkien osalta ehdotettua ja ennakoilmoittautumisen osalta yhdistysten osalta ehdotettavaa poikkeusta.

6 §. Voimaantulo. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantulosta ja voimassaolon päättymisestä. Pykälä sisältäisi myös siirtymäsäännöksen.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.10.2020 ja on voimassa 30.6.2021 saakka, jotta yhteisöt voisivat ilman katkosta soveltaa voimassa olevaan väliaikaiseen lakiin perustuvia kokouksen järjestämistä ja kokoukseen osallistumista helpottavia keinoja. Nykyisen väliaikaisen lain voimassaolo päättyy syyskuun 2020 lopussa.

Ottaen huomioon lakiehdotuksen käsittelyn ajankohta suhteessa kokousten pitämisen aikarajoihin ja lainsäädäntöprosessin vaatima aika, ehdotetaan, että uuden lainsäädännön menettely mahdollistetaan kaikille niille toimijoille, jotka ovat lähettäneet kutsunsa tämän lainsäädännön mukaisena ja kun kokous pidetään tämän lain voimassaollessa.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa syksyn 2020 ja kevään 2021 varsinaisten yhtiökokouksien, osuuskunnan kokouksien ja yhdistysten kokousten järjestäminen poikkeuksellisissa tilanteissa siten, että voidaan suojella väestön terveyttä ja samalla turvata yhteisöjen häiriötön toiminta. Lakiehdotuksessa tarkoitetuista yhteisöjen kevään ja kesän 2020 kokouskäytännöistä

HE 117/2020 vp

saadun selvityksen perusteella poikkeukselliset kokousjärjestelyt eivät ole estäneet tai merkittävästi vaikeuttaneet yhteisön osakkeenomistajan tai jäsenen mahdollisuutta osallistua kokoukseen eikä kysely-, aloite- ja äänioikeuden käyttämistä. Ehdotuksen suhdetta perustuslakiin on käsitelty laajemmin periaatteellisella tasolla voimassa olevaa väliaikaista lakia koskevan hallituksen esityksen (45/2020 vp) jaksossa 10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys.

Koska ehdotus ei rajoita osakkeenomistajan tai jäsenen oikeuksia osallistua yhteisön päätöksentekoon ja sen vaikutukset on sekä sisällöltään että kestoaltaan ennalta rajoitettu, voidaan rajoituksia pitää perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävänä ja oikeasuhtaisina. Ehdotus yhteisölaeista poikkeamisen määräajan jatkamiseksi voidaan siten käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista covid-19-epidemian leviämisen rajoittamiseksi

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tällä lailla poiketaan väliaikaisesti eräistä yhtiökokouksen, osuuskunnan ja edustajiston kokouksen, yhdistyksen kokouksen, osuuspankin osuuskunnan ja edustajiston kokouksen, säästöpankin isäntien kokouksen, vakuutusyhdistyksen yhdistyskokouksen, vakuutuskassan kassan kokouksen ja hypoteekkiyhdistyksen kokouksen järjestämistä koskevista osakeyhtiölain (624/2006), osuuskuntalain (421/2013), yhdistyslain (503/1989), liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001), osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013), säästöpankkilain (1502/2001), vakuutusyhtiölain (521/2008), vakuutusyhdistyslain (1250/1987) vakuutuskassalain (1164/1992) ja hypoteekkiyhdistyksestä annetun lain (936/1978) säännöksistä.

2 §

Osakeyhtiölaki

Osakeyhtiölain 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 8 §:n 1 momentista poiketen pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakkeenomistaja saa käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa vain valitsemansa asiamiehen välityksellä. Yhtiön hallitus nimeää osakkeenomistajien käytettäväksi yhden tai useamman sellaisen asiamiehen, joka ei kuulu osakeyhtiölain 1 luvun 11 eikä 12 §:n mukaiseen yhtiön lähipiiriin. Yhtiön hallitus voi päättää tässä momentissa tarkoitetun kokouksen järjestämisestä.

Osakeyhtiölain 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 16 §:n 2 momentista poiketen pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa vain osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla postin, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Yhtiön hallitus voi päättää tällaisen kokouksen järjestämisestä. Yhtiön hallitus voi lisäksi päättää, että myös 1 momentissa tarkoitettu asiamies voi osallistua yhtiökokoukseen vain tässä momentissa tarkoitetulla tavalla.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua yhtiökokousta varten toimitettavassa kokouskutsussa on oltava osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa mainitun lisäksi:

1) päätösehdotusten pääasiallinen sisältö ja, jos hallitus ehdottaa jaettavaksi vähemmän osinkoa kuin osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ssä säädetään, vaihtoehtona vähemmistöosingon suuruinen osinko;

2) osakkeenomistajien vastaehdotusten ja osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:ssä tarkoitettujen kysymysten esittämiselle varattu kohtuullinen aika ja hallituksen vastausten aika ja tieto internet-sivusta, jolla kysymykset, vastaukset ja vastaehdotukset ovat nähtävänä ennen yhtiökokousta ja äänestyksen päättymistä;

- 3) yhtiön nimeämien asiamiesten esittely ja yhteystiedot;
- 4) mahdollisen ennakkoäänestyksen kohtuullinen aika; sekä
- 5) miten kokouksen puheenjohtaja ja toimihenkilöt valitaan ja ääniluettelo vahvistetaan.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kokousta koskevassa kutsussa on oltava yhtiölle osakeyhtiölain 5 luvun 5 §:ää vastaavassa ajassa tulleen osakkeenomistajien päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö, jos ehdotuksen tehneillä osakkeenomistajilla on vähintään yksi sadasosa yhtiön kaikista osakkeista. Lisäksi äänestykseen on otettava edellä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla yhtiölle tullut vastaehdotus, jos ehdotuksen tehneillä osakkeenomistajilla on vastaava osuus yhtiön kaikista osakkeista. Muista vastaehdotuksista ei tarvitse äänestää. Kaikissa päätettävissä asioissa äänestysvaihtoehtoina on oltava kyllä ja ei, jos on vain yksi ehdotus.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa yhtiökokouksessa osakkeenomistajalla on osakeyhtiölain 5 luvun säännöksistä poiketen oikeus tehdä vastaehdotuksia ja mainitun luvun 25 §:ssä tarkoitettuja kysymyksiä vain edellä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Edellä 1 - 5 momentissa säädetty koskee myös kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskijana olevan osakeyhtiön yhtiökokousta.

3 §

Osuuskuntalaki

Osuuskuntalain 5 luvun 9 §:n 1 momentista poiketen ja sääntöjen estämättä asiamies voi edustaa kolmea jäsentä osuuskunnan kokouksessa. Säännöissä tai hallituksen päätöksellä voidaan sallia useamman jäsenen edustaminen. Mainitun lain 5 luvun 41 §:n 1 momentista poiketen myös edustajiston jäsen saa valtuuttaa toisen edustajiston jäsenen käyttämään oikeuttaan edustajiston kokouksessa. Osuuskunnan ja edustajiston kokouksessa järjestettävässä äänestyksessä saman asiamiehen edustamien jäsenten tai edustajien yhteenlaskettu äänimäärä on enintään kymmenesosa kokouksessa edustettujen jäsenten tai edustajien yhteenlasketusta äänimäärästä, jollei säännöissä sallita suurempaa ääniosuutta.

Osuuskunnan sääntöjen estämättä hallitus voi sallia osuuskuntalain 5 luvun 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua osallistumisen osuuskunnan tai edustajiston kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Hallitus voi päättää, että kesäkuun 2021 loppuun mennessä järjestettävään osuuskunnan tai edustajiston kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on osuuskuntalain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettu ilmoittautuminen osuuskunnan kokoukseen viimeistään tietynä päivänä, joka voi olla aikaisintaan viikkoa ennen kokousta. Tällöin mainitun luvun 20 §:ssä tarkoitettu kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

4 §

Yhdistyslaki

Yhdistyslain 25 §:n 1 momentista ja säännöistä poiketen hallituksen päätöksellä voidaan sallia, että asiamies voi edustaa yhtä tai useampaa jäsentä yhdistyksen kokouksessa. Mainitun lain 21 §:stä poiketen hallitus voi sallia, että myös valtuutettu saa valtuuttaa toisen valtuutetun käyttämään oikeuttaan valtuutettujen kokouksessa. Yhdistyksen tai valtuutettujen kokouksessa jär-

jestettävässä äänestyksessä saman asiamiehen edustamien jäsenten tai valtuutettujen yhteenlaskettu äänimäärä on enintään kymmenesosa kokouksessa edustettujen jäsenten tai valtuutettujen yhteenlasketusta äänimäärästä, jollei säännöissä sallita suurempaa ääniosuutta.

Yhdistyslain 17 §:n 2 momentin ensimmäisestä virkkeestä ja 21 §:stä poiketen yhdistyksen hallitus voi sallia 17 §:n 2 momentissa tarkoitetun osallistumisen kokoukseen postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, vaikka tällaista menettelyä ei ole sallittu säännöissä ja vaikka yhdistys ei ole hyväksynyt tätä varten mainitun lain 30 §:ssä tarkoitettua äänestys- ja vaalijärjestystä.

Hallitus voi päättää, että kesäkuun 2021 loppuun mennessä järjestettävään yhdistyksen kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen yhdistyksen kokoukseen viimeistään tietynä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kaksi viikkoa ennen kokousta. Tällöin kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

5 §

Muut yhteisömuodot

Liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain estämättä tämän lain 2 §:ää sovelletaan myös liikepankkeihin ja osakeyhtiömuotoisiin luottolaitoksiin.

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain estämättä tämän lain 3 §:ää sovelletaan myös osuuspankkeihin ja osuuskuntamuotoisiin luottolaitoksiin.

Säästöpankilain estämättä säästöpankin hallitus voi päättää, että isäntien kokoukseen saa osallistua postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että osallistumisoikeus ja äänenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa isäntien kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava tässä momentissa tarkoitettua osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä isännän puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä. Säästöpankilain estämättä hallitus voi päättää, että isäntä saa valtuuttaa toisen isännän käyttämään oikeuttaan isäntien kokouksessa.

Lukuun ottamatta työeläkevakuutusyhtiöitä, vakuutusyhtiölain 5 luvun 8 §:n 2 momentista poiketen keskinäisen vakuutusyhtiön edustajiston jäsen saa käyttää äänivaltaansa asiamiehen välityksellä.

Vakuutusyhdistyslain 7 luvun 6 §:stä poiketen yhdistyksen hallitus voi sallia osallistumisen kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Vakuutuskassalain 42 ja 172 a §:stä poiketen vakuutuskassan hallitus voi sallia osallistumisen kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Vakuutuskassalain 41 §:n 4 momentista poiketen vakuutuskassan edustajiston jäsen saa käyttää äänivaltaansa asiamiehen välityksellä.

Hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain ja hypoteekkiyhdistyksen sääntöjen estämättä hypoteekkiyhdistyksen hallitus tai hallintoneuvosto voi päättää, että hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen saa osallistua postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että osallistumisoikeus ja äänenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava tässä momentissa tarkoitettua osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

HE 117/2020 vp

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2021.
Tätä lakia sovelletaan sellaiseen kokoukseen, johon kutsu on toimitettu tämän lain mukaisena ja joka pidetään tämän lain voimassa ollessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 3.9.2020

Pääministeri

Sanna Marin

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson